

Nieuwe boeren 2020

Leertraject Bio- & BD-landbouw

OPLEIDING & VORMING
PROFESSIONELE BIO-LANDBOUW

AFSTUDEERBROCHURE 2020 - 19^e CYCLUS GENT

Voorwoord

Al voor de 19e keer mochten we dit voorjaar een groep afstuderende nieuwe boeren met een doordacht (toekomstig) bedrijfsplan uitwuiwen. Door de corona-lockdown moesten we de uitreiking van hun getuigschriften uitstellen tot eind juni. In dit overzicht bieden we een impressie van de projecten die al aan het opstarten zijn of die nog vorm zullen krijgen als ook de hindernis om een geschikte locatie te vinden, is genomen.

Want grond vinden blijft in Vlaanderen een grote uitdaging; uit een grondige (!) studie blijkt dat Vlaanderen op het vlak van toegang tot grond voor (nieuwe) boeren één van de moeilijkste regio's van Europa is. Het gebrek aan regulering door de overheid draagt daar in belangrijke mate toe bij naast hoge grondprijzen en een sterke druk vanuit diverse actoren op het gebruik van landbouwgronden of de inpalming ervan voor andere doeleinden (wonen, industrie, natuurgebieden, vertuining, verpaarding, land-grabbing, ...).

De projecten die al in volle opstart of werking zijn, liggen in Heverlee, Herzele, Lokeren, Machelen-aan-de-Leie, Veldegem en Sinaai. De projecten die nog vaste voet aan de grond zoeken, situeren zich in de Vlaamse Ardennen, regio Brugge en Aalst.

Kleinfruit was in deze lichting een gegeerde tak in de landbouw. Door gezond en lokaal geteelde bessen in zelfoogst aan te bieden worden ze voor een ruimer publiek toegankelijk en betaalbaar. Ook de zoektocht naar een meer klimaat-adaptieve landbouw met de integratie van meerjarigen en agro-forestry elementen is een duidelijke tendens die zichtbaar wordt in de uitgewerkte projecten. Niet in hun schaalgrootte, maar vooral in hun vernieuwend karakter en hun sociale connecties zijn deze projecten groots. Ook de weg die deze nieuwe boeren en boerinnen hebben afgelegd in hun zoektocht naar een waarde(n)volle en toekomstgerichte bijdrage aan de maatschappij dwingt respect af.

Boeren is meer dan voedsel produceren; het is bovenal zorg dragen. We mogen hopen dat de toenemende bewustwording rond de essentiële rol van de zorg- en de onderwijssector in de maatschappij door de corona-crisis ook zal doorstromen naar een volwaardige herwaardering van lokale, vitale en gemeenschapsverbonden landbouw. Dat is de maatschappelijke bijdrage die onze afgestudeerde cursisten overal in Vlaanderen leveren en daar zijn we fier op !

Het Landwijzer-team

REINA BES EN BLOEM

B E S e n B L O E M

Reina Wauters [°1978]

BES en BLOEM

Zelfpluk bessen en bloemen - 0,5 ha
Lokeren (Oost-Vlaanderen)
Gestart sinds 1 oktober 2019

www.bes-en-bloem.be
info@bes-en-bloem.be

**zelf plukken is puur genieten... - [h]eerlijke bloemen
en bessen - lokaal - vers van 't veld - zorg voor mens
en natuur**

Voorheen 15 jaar in planten- en bloemensector gewerkt

Een mooie plek creëren in Lokeren waar iedereen rust kan vinden tussen de schoonheid van de bloemen en de bessen is de reden waarom ik aan dit project begonnen ben. Ik wil de bloemen en bessen laten groeien op hun eigen ritme en hen genoeg ruimte geven in de natuur, met veel aandacht en zorg voor de bodem. Ik wil jou echt bewust maken van waar het komt, het hoeft niet ver te zijn. Het zalige gevoel om zelf te plukken wil ik iedereen laten ontdekken want die beleving is zo mooi. Dat is echt puur genieten...

Door een bezoek aan de pluktuin PurFruit in Oeselgem is mijn droom ontstaan. 'k Had nooit gedacht dat die droom werkelijkheid zou worden. Landwijzer was de ideale opleiding om me daarin te begeleiden, op alle vlakken. Het heeft me een andere kijk op het leven gegeven, waarvoor ik zeer dankbaar ben. Ik zou me direct opnieuw inschrijven, zonder twijfel.

www.landwijzer.be

IBE FRUITBOS

Ibe Van Roy (°1985)

Fruitbos

Kleinschalige en natuurlijke fruitpluktuin - 55 are
Veldegem (West-Vlaanderen)
Start inrichting en aanplant in 2020, opening zomer 2021

www.fruitbos.be
info@fruitbos.be

natuurlijke schoonheid - beleving - gezond - menselijk

Voorheen aan het werk als grafisch vormgever

Fruitbos is een kleinschalige en natuurlijke fruitpluktuin in Veldegem waar je een divers aanbod aan kleinfruit kan komen plukken. Fruit voor iedereen uit de buurt, geteeld met extra veel zorg voor de natuur en omgeving. We willen vooral een gezonde bodem creëren als basis voor het produceren van gezonde vruchten. Smaakbommetjes vol vitamines en mineralen, vers van de struik! Uiteindelijk hopen we met dit project de verbinding tussen mens, voedselproductie en natuur terug sterker te maken, maar ook een stukje gezonde landbouwgrond achter te laten voor toekomstige generaties.

Landwijzer is voor mij een noodzakelijke stap geweest om mijn plaats te vinden in de landbouw. Vooraf durfde ik nooit denken dat ik effectief een eigen project zou opstarten, maar tijdens de opleiding is de kennis en het inzicht gegroeid, maar vooral ook het vertrouwen. Vertrouwen van Landwijzer in elk individu, vertrouwen in mezelf, en vooral vertrouwen in een betere toekomst voor de landbouw. Landwijzer steunt iedereen die een steentje wil bijdragen op zijn of haar manier, klein of groot. En dat heb ik enorm gewaardeerd. Alle beetjes helpen in de weg naar een betere toekomst!

www.landwijzer.be

RIK

CSA DE HOOIMAN

Rik De Baere (*1980)

CSA De Hooiman

CSA met workshops koken, verwerking, opleggen,... - 1.68ha
Sinaai (Oost-Vlaanderen)

Start voorzien in 2022 - 2023

rikduplox@hotmail.com

**smaak - diversiteit - lokaal - workshops -
verwerking**

Voorheen aan het werk als kok en patissier

Ik ga een zelfoogst starten in het Waasland en zoveel mogelijk met zaadvaste rassen werken. Rassen die ik zelf kan vermeerderen en zich zo aanpassen aan mijn bodem, bemesting en klimaat. Door mijn ervaring als kok wil ik de mensen laten proeven van de soorten die ik ga telen. Smaak draag ik hoog in het vaandel en mijn teeltplan is in de eerste plaats daar op geselecteerd (rassen). Mijn ervaring als kok wil ik delen met de mensen, elke oogstweek ga ik met die groenten een recept via de nieuwsbrief en website delen. Workshops koken/verwerken/inmaken/... zullen plaats vinden op de CSA. Deze worden in groepen van 12 personen gegeven en staan voor iedereen open.

www.landwijzer.be

DIRK DE HOEZEKOUTER

Dirk Vannoorenberghe [°1965]

Zelfoogstboerderij De Hoezekouter

Stads-CSA voor groenten en fruit - 1,3 ha
Aalst (Oost-Vlaanderen)
Start gepland in 2021

dirkvannoorenberghe@hotmail.com

Aalsters - recht van 't veld - verrassend - verzorgd

Voorheen aan het werk als leraar middelbaar onderwijs

Zelfoogstboerderij de Hoezekouter! Op de plek waar ooit eens plannen waren om er een crematorium te bouwen, komt nu een vruchtbare, stijlvolle CSA-boerderij. Hier worden groenten geteeld volgens de principes van Community Shared Agriculture. Er wordt dus voedsel verbouwd voor (en ook een beetje door) de Aalstenaar. Er worden seizoensgebonden biologische groenten (en later ook fruit) verbouwd. Groenten telen gebeurt mét de natuur mee en niet in een strijd tegen de gang van de natuur. Boeren op de Hoezekouter wordt ook geen eenmanszaak, maar een gemeenschapsgebeuren, want iedereen kan/mag zijn/haar steentje bijdragen!

Waarom? Omdat boeren het mooiste beroep is dat er bestaat, omdat de stad voorzien van gezond voedsel een voorrecht is, omdat ik al heel mijn leven moestuinier als hobby en nu van mijn hobby ook nog mijn beroep kan maken. Hoe mooi is dat?

Bij Landwijzer vond ik mijn idealisme terug. Daar waar ik terug aansluiting vond bij mijn jeugdjaren op de boerderij, maar nu helemaal anders. Daar waar we elkaar elke week inspireerden en ondersteunden bij het zoeken naar en uitwerken van een eigen haalbaar project. Daar waar de leertrajectbegeleider als een kloek over haar kuikens waakte.

www.landwijzer.be

SANDER

DE NAAMLOZE CSA

Sander Lescrauwaet (*1993)

De Naamloze CSA

CSA voor groenten en kleinfruit - min 2 ha
Regio Brugge (West-Vlaanderen)
Start gepland ten vroegste 2022

sanderlescrauwaet@gmail.com

sociaal - ecologisch - diversiteit - schoonheid

Voorheen student sociaal werk

Ik wil een mooie, sociale en open plek creëren waar mensen terug voeling kunnen vinden met de natuur en de landbouw. Via het CSA zelfoogst-model hoop ik de leden hetzelfde te kunnen aanbieden dat ikzelf zocht in de landbouw: gezondheid, meer voeling met de natuur en mentale rust door fysieke inspanning. Dit in de vorm van een divers aanbod en het hele jaar rond. Aangeboden voor de Bruggeling om zo bij te dragen aan een duurzamere stad.

Voor ik startte met Landwijzer wist ik bijna niets van de landbouw. Het is heel opmerkelijk hoeveel je in twee jaar en half kan opdoen aan kennis, inspiratie en ervaring. Landwijzer was de ideale opleiding om je voor te bereiden op een toekomst in de landbouw. De eerste twee jaar omvatten meer theoretische lessen, waarna je in het derde jaar alle zaken samenbrengt voor het uitwerken van een bedrijfsplan. Zeker deze laatste oefening was een grote uitdaging, maar zorgt voor een stuk meer zekerheid en realisme om er mee aan de slag te gaan.

www.landwijzer.be

SUZANNE

BES(T) BEESTIG

Suzanne Picard [*1993]

Bes(t) Beestig

Kleinfruit, hoogstam, jongvee stieren en bijhorend grasland - 6ha

Nog onbepaalde locatie, afhankelijk van mogelijke oppurtuniteiten

Start nog te bepalen

suzypicard@hotmail.com

rust - ontmoeting - uitdaging - genot

Voorheen student sociologie

Ik wil met anderen een (producerende) boerderij creëren op maat van mens en dier, voor jong en oud, die rust en ontmoeting toelaat en uitnodigt tot creativiteit. Ontdekking en thuiskomen in alle vrijheid. Met andere woorden streven naar een ideale leef- en werkomgeving. Naast de natuur als basis, mede het resultaat van hard labeur, dagelijkse sleur en arbeidsvreugde, ondersteund door een (financieële) vergoeding die een noodzakelijke waardering vormt van zij die ervan genieten. Jong en oud verbonden in het genot, zichtbaar door verwondering/fascinatie en herkenning van hun omgeving en alle producten die de boerderij en haar bewoners voortbrengen. Pure vruchten, heerlijk vlees, verrukkelijk ijs. Ontmoeting, uitdaging en respect als basis van het goede leven. De plek waar begin en einde in elkaar overgaan en elkaar voeden.

Landwijzer heeft mij in eerste instantie heel wat teeltechnische kennis bijgebracht. In de les maar vooral tijdens de stages. Eindelijk kunnen leren door te doen ipv achter de boeken of het scherm. Daarnaast was het een thuiskomen, heeft het gezorgd voor een enorm netwerk (in de biosector) en heb ik ook heel wat bedrijfseconomisch inzicht verworven, al moet de toepassing nog volgen. Bedankt jongens, het was mij een genoegen.

www.landwijzer.be

EMILE

NATUURLIJK FRUIT

Emile Dumon (*1998)

Natuurlijk Fruit

Zelfoogst kleinfruit, aangevuld met pit- en steenfruit,
groenten en dieren - 6ha
Leuven (Vlaams-Brabant)
Gestart sinds november 2018

www.natuurlijkfruit.be
emiledumon3@hotmail.com

**samen (met mens en met natuur) - agroforestry -
holistisch boeren**

Voorheen student groenmanagement

We bouwen een resistent landbouwbedrijf op. Dit doen we door middel van diversiteit in gewassen, biodiversiteit en het sluiten van cycli. We gaan gezonde gewassen telen met vitaliteit. Zo denken we in eerste instantie aan de productie van fruit en dieren. In tweede instantie aan de productie van groenten en plantgoed. Door de strategische ligging naast het centrum van Leuven kunnen mensen snel op het bedrijf geraken. Doordat het merendeel zelf geoogst wordt, komen de mensen in aanraking met wat ze eten. Door middel van workshops en werkdagen willen we geïnteresseerden de kans geven om mee in het groen te werken en mee te leren van de natuur.

Ik ben het leertraject begonnen met het idee om iets rond herstellende landbouw te doen, wat juist wist ik nog niet. Door de lessen en stages vormde er zich een realistischere visie op mijn droomboerderij. Het gaf inzicht dat er heel wat mogelijk is mits goede voorbereiding en doordachte keuzes. Door de contacten met medecursisten en lesgevers werd er een sterk gemeenschapsgevoel gecreëerd, dat heeft mij persoonlijk sterk doen veranderen. Het is een waardevolle periode geweest met veel en vooral positieve veranderingen.

www.landwijzer.be

HANNES DE DAALKOUTER

Hannes Van den Bossche (°1987)

De Daalkouter

Gemengde fruitboerderij met vrije zelfpluk - 2 ha
Herzele (Oost-Vlaanderen)

Gestart sinds voorjaar 2020

www.dedaalkouter.be

hannes@dedaalkouter.be

toekomst - kleinschalig - smaakvol - fruitboerderij

Voorheen werkzaam in de sociale sector

De Daalkouter wordt een gemengde fruitboerderij waar klanten de mogelijkheid hebben om zelf hun fruit te komen plukken. Onze akker op de kouter wordt een schone plek, vol levendig, seizoensgebonden en smaakvol fruit, waar mensen komen en verwonderd worden door de pracht die landbouw en natuur te bieden hebben. Ons doel is om mensen uit de omgeving van fruit te voorzien, op een manier waar iedereen blij van wordt. De Daalkouter is ontstaan vanuit een sterke liefde voor al wat leeft op onze moeder aarde.

Landwijzer leerde me kijken naar processen in de natuur, waardoor ik als boer op een doordachte en respectvolle manier voedsel leerde verbouwen. De opleiding schonk me kennis, inzichten en vele nieuwe ontdekkingen bij mezelf en in mijn omgeving. Dit alles kunnen delen met een groep boeiende klasgenoten maakte de opleiding voor mij uniek.

www.landwijzer.be

LEEN DE NOMADERIJ

Leen De Haeck [°1984]

De Nomaderij

Project samen met Pieter Kerckaert
Kaasmakerij op geitenboerderij - min 3 ha
Vlaamse Ardennen
In opstart

www.denomaderij.be
info@denomaderij.be

**zorg en kwaliteit - dynamiek en bedrijvigheid -
veerkracht**

Voorheen als kaasmaakster op een paar bijzondere
boerderijen gewerkt

Met de kazen die ik maak, wil ik een verhaal vertellen. Het kaasmaken is voor mij onlosmakelijk verbonden met de bodem, het gras en de dieren. De kazen zijn rauwmelks, hebben een unieke flora en krijgen hun smaak dankzij een natuurlijke rijping. Op die manier weerspiegelen ze de rijkdom aan biodiversiteit van de boerderij.

Dankzij de ondersteuning van Landwijzer, heb ik van mijn droom een vatbaar en realistisch plan kunnen maken. Ik heb meer vertrouwen gekregen en inzicht in de stappen om dit project in de wereld te zetten.

www.landwijzer.be

PIETER DE NOMADERIJ

Pieter Kerckaert (°1986)

De Nomaderij

Project samen met Leen De Haeck
Gemengd bedrijf met geitenhouderij en kaasmakerij als
basis - 12 ha met uitbreiding
Vlaamse Ardennen en omstreken
Start liefst nog in 2020

www.denomaderij.be
info@denomaderij.be

**diversiteit - bodemgezondheid - samenwerking -
regeneratief - vitale voeding**

Voorheen herder en hobbyboer

We willen een extensief gemengd bedrijf uitbouwen dat start met geitenhouderij en kaasmakerij en uitgroeit tot een boerderij met een diversiteit aan dieren, gewassen en producten. Het is de bedoeling dat het bedrijf grondgebonden is en samenwerkt met de natuur. Alles start bij de bodem en eindigt in een product dat volledig bedrijfseigen is. We zorgen ervoor dat we tegemoetkomen aan de natuurlijke noden van bodem, dier en plant. De producten gaan we rechtstreeks aan de klant verkopen. We willen dit in een samenwerkingsvorm doen en gemeenschap rondom ons creëren; de landbouw weer zichtbaar maken in de omgeving.

Ik probeer al een tijdje zoveel mogelijk ervaring op te doen om een eigen boerderij te kunnen starten, zowel op hobbymatig als professioneel vlak. Ik ben vooral sterk geweest om dit op mijn eigen uit te zoeken. Maar het is een uitdaging om effectief te starten en een locatie te vinden. Via Landwijzer heb ik nu een manier gevonden die meer houvast en zelfzekerheid geeft om dit allemaal te realiseren. Ik heb het gevoel dat ik het kan vastgrijpen nu.

www.landwijzer.be

JAN

DE ZONNEKOUTER

Jan van Hulle (°1977)

De Zonnekouter cvba

Ontwikkeling agroforestry op de Zonnekouter - 12,5ha
Machelen-aan-de-Leie (Oost-Vlaanderen)
Gestart in 2019

www.dezonnekouter.be
jan@devoedselbosboer.be

**agroforestry - veerkrachtig - biodynamisch -
gemengde boerderij - regeneratief**

Voorheen bedrijfsleider van de NV Marc van Hulle (groothandel in textiel benodigdheden) die ik samen met mijn zus overnam van mijn ouders

De Zonnekouter is een biologisch-dynamische boerderij die gezond, vers en vitaal voedsel teelt voor een rechtstreekse klantenkring. Dit met regeneratieve productiemethodes, tegen eerlijke prijzen en in nauwe samenwerking met gelijkgestemde collega's. We zien landbouw als een samenwerkingsverband met de natuur en geloven in de zelfregulerende kracht van een goed doordacht landbouworganisme, we zien onszelf als partner van de natuurlijke krachten die spelen op en rond onze boerderij en handelen daarnaar. De Zonnekouter wil een inspiratiebron worden voor iedereen die interesse heeft in een evenwichtig, veerkrachtig en regeneratief landbouwmodel én de bijhorende levenswijze. We willen de landbouw opnieuw deel laten worden van het sociale leven. We zoeken daarbij naar wegen om de verbinding tussen stad en platteland te herstellen, om mensen bewuster met landbouw en voeding te laten omgaan, en om consumenten de boerderij en hun voedselproductie mee te laten dragen (als abonnee, aandeelhouder, grondschenker). De Zonnekouter-coöperatieve laten we uitgroeien tot een biodynamische landbouwgemeenschap op mensenmaat, waarbinnen de boer-vennoten zich vrij kunnen ontwikkelen. Het landbouwbedrijf staat hierbij centraal, alle neventakken ondersteunen en verrijken haar.

Landwijzer verscherpte mijn zintuigen en leerde me te kijken naar dingen als geheel, en dat is meer dan een samenstelling van onderdelen. Ik leerde het bestaan te begrijpen van de ontelbare relaties die er zijn tussen alles wat leeft. Landwijzer heeft me meer mens gemaakt, dichterbij gebracht bij wat mijn plaats als mens in deze wereld is. Landwijzer heeft ook mijn innerlijke wereld meer tastbaar gemaakt en in balans gebracht. Het aanleren van de boerenstiel, het bouwen aan het land, écht samenwerken met gelijkgestemden...: geeft me nog jarenlang een onverwachte voldoening. Het is een leren dat nooit stopt; net dat zorgt ervoor dat landbouw het mooiste is wat er is. Het is geen exacte wetenschap maar een ervarings-wetenschap én bovenal is het de wetenschap-van-het-leven.

www.landwijzer.be

KOEN

DE WELENHOECK

Koen Claes [*1982]

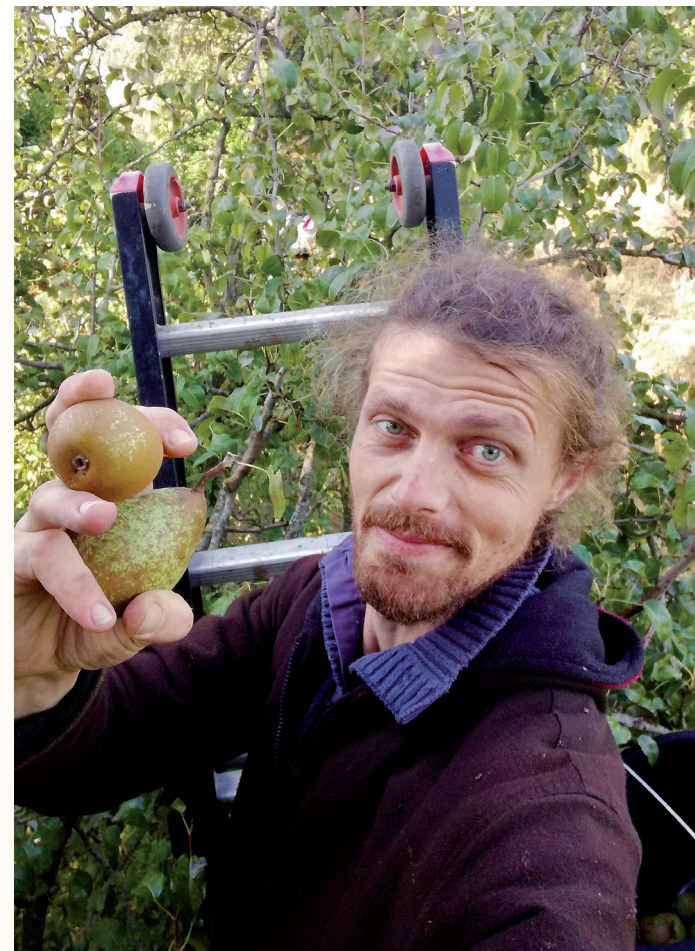
De Welenhoeck

Zelfpluk bessen in een agroforestry context, kruiden en olie-houdende zaden voor verwerking in workshops - 1,1ha Herzele (Oost-Vlaanderen)
Start voorzien voor najaar 2020

koenclaes29@hotmail.com

lokaal - divers - verbindend

Voorheen 10 jaar psychiatrisch verpleegkundige en 5 jaar een eigen (permacultuur) project in Argentinië.

Ik wil een mooi, (veer)krachtig en (bio)divers systeem op poten zetten, waar het goed vertoeven is voor plant, dier en mens, een plek waar in de eerste plaats gezond en smakelijk fruit kan geoogst worden, maar waarbij daarnaast veel ruimte gecreëerd wordt om samen te zijn, te ervaren en bij te leren.

Ik wil door m'n project bijdragen aan een meer duurzame samenleving en dat wil ik gaan doen door agroforestry als kapstok te gebruiken voor m'n opzet. De gevarieerde bessentuin wordt doorspekt met rijen hoog- en laagstambomen, die noten en fruit zullen opleveren voor zelfpluk. Daarnaast zal ik veldjes kruiden en oliehoudende zaden aanleggen en de opbrengsten hiervan zullen verwerkt worden in samenwerking met m'n klanten via workshops. M'n veld is ingebed in het samenwoonproject 'De Welenhoeck', een plek waar wordt ingezet op een ecologische levensstijl. Het doel is dat onze projecten harmonieus samenvloeien, we elkaar gaan kruisbestuiven en samen een open plek worden waar genieten en beleven centraal staan.

Het leertraject was voor mij een intensieve en enorm leerrijke ervaring, waarbij een veelheid van vage gedachtenspinsels en ideeën concreet werden, en het pad dat ik wil bewandelen stap voor stap duidelijk werd. Na mijn ervaringen in Argentinië had ik zin om verder te gaan in de landbouw, maar miste naar mijn gevoel nog kennis van bedrijfsbeheer, -administratie en boekhouding. Ik realiseer me nu dat ik zo veel geleerd heb. De eerste 2 jaren kon ik me uitleven in de diversiteit die de landbouw biedt. De lessen, de stages, de bedrijfsbezoeken, de gesprekken met de lesgevers en klasgenoten,... prikkelden keer op keer mijn leergierigheid en de kennis die ik in deze jaren opbouwde, werden concreet in het laatste half jaar. Voorbij zomer was er nog veel onduidelijkheid en onzekerheid. Nu, een half jaartje later is er plots vertrouwen en richting.

